

ЭЛЕКТРОНДУК ОКУУ КИТЕПТЕРИНИН ЖАРДАМЫ МЕНЕН СТУДЕНТТИН ӨЗ АЛДЫНЧА БИЛИМ АЛУУСУН УЮШТУРУУ

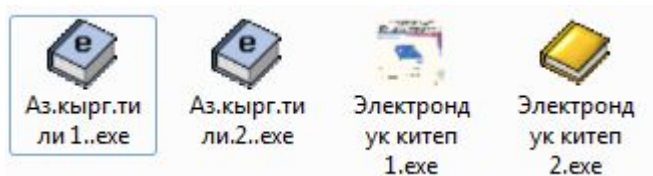
**АКУНОВА А.Р.,
АРЫНБАЕВА Б.**

Жогорку окуу жайларында электрондук китептердин жардамы менен студенттердин өз алдынча билим алуусун уюштуруу учурдагы актуалдуу маселелерден. Азыркы окуу китеп, окуу куралдарына болгон жетишсиздик проблемасынын кандайдыр бир бөлүгүн электрондук китептерди түзүү менен да чече алабыз. Электрондук китептер – дисциплинанын негизги мазмунуна шайкеш келип, студенттин компьютердик технологиянын жардамы менен окуй турган заманбап окутуу каражаты болуп саналат. Бул китептерде ар бир лекциянын тексти; практикалык машыгуулар үчүн көнүгүүлөр системасы; лингвистикалык талдоолорду жүргүзүүнүн эрежелери; курс боюнча жаздырылуучу текшерүү иштеринин, реферат жана курстук иштердин темалары; билимди текшерүү жана баалоо үчүн иштелип чыккан тексттердин варианттары камтылат.

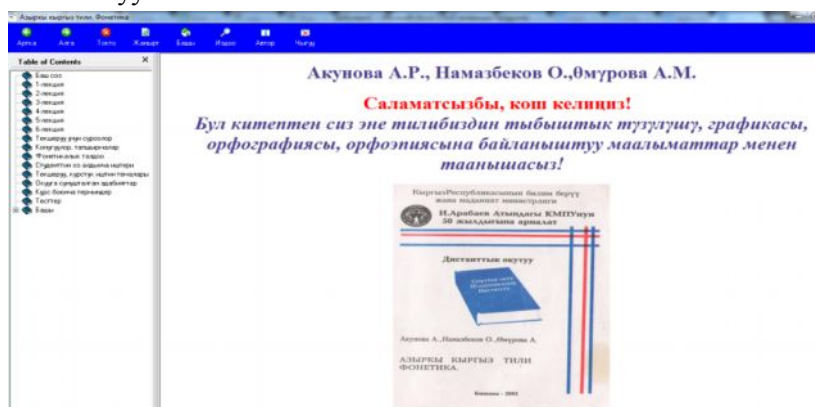
Учурда англис тилин үйрөнүп жаткан түрдүү адистикте окуган студенттерге заманбап электрондук китептерди түзүү иши жүрүп жатат. Негиз катары төмөндөгү «Азыркы кыргыз тили» курсу боюнча түзүлгөн электрондук китептерди алып, анын техникалык жагын жакшыртуунун үстүндө иштеп жатабыз.

Электрондук китептер жана аны менен иштөөнүн технологиясы.

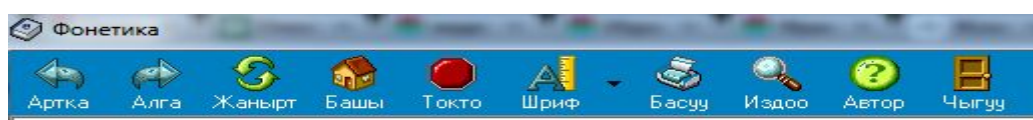
1-кадам: Дискке жазылган керектүү электрондук китептин сылкасын басуу.

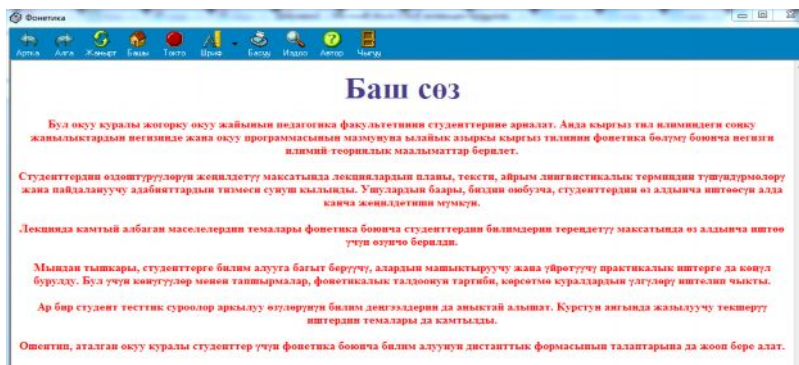
2-кадам: Ачылган модалдык терезеден китептин авторлору, максаты, түзүлүшү тууралуу маалымат алуу.

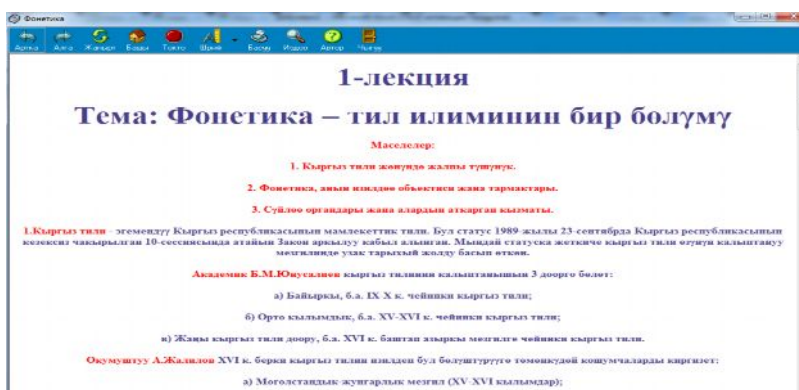
3-кадам: Электрондук китепти башкаруунун жолдорун өздөштүрүп алуу.

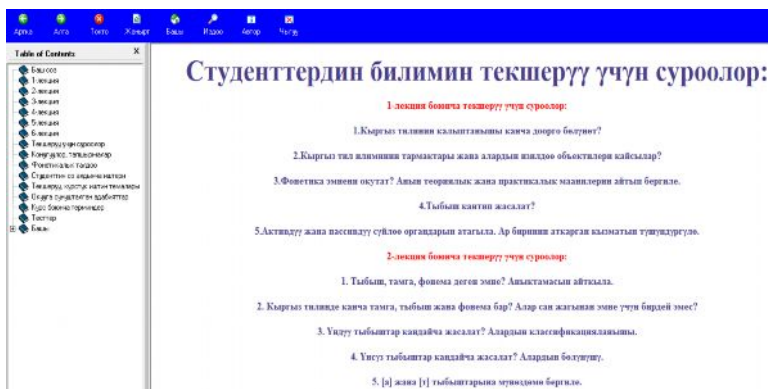
4-кадам: Китептин мазмуну жана аны менен иштөөнүн жолдорун окуп-үйрөнүү.

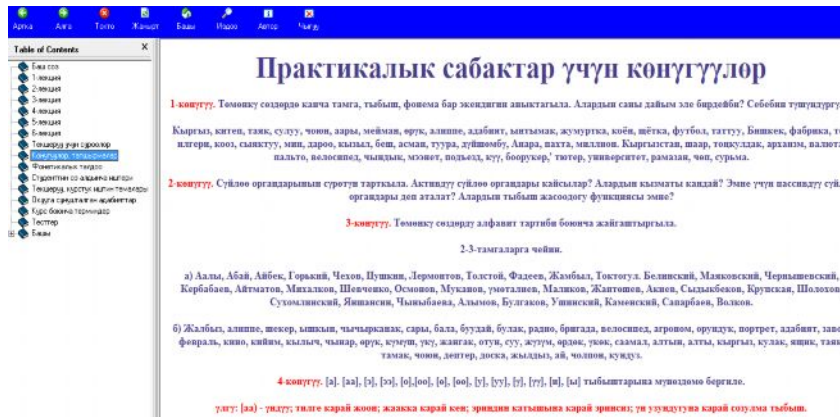
5-кадам: Лекцияларды окуп чыгуу.

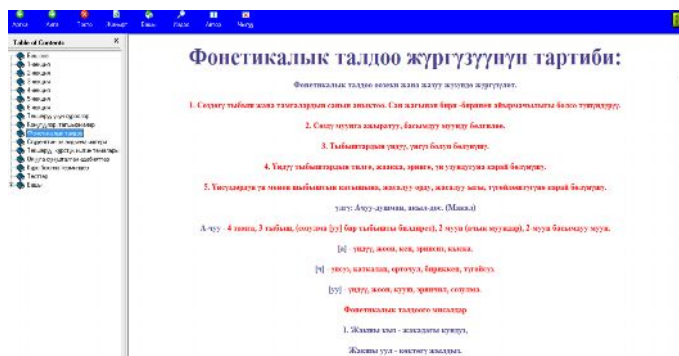
6-кадам: Лекциядан алган билимдерди бышыктоого текшерүү үчүн суроолорго жооп берүү.

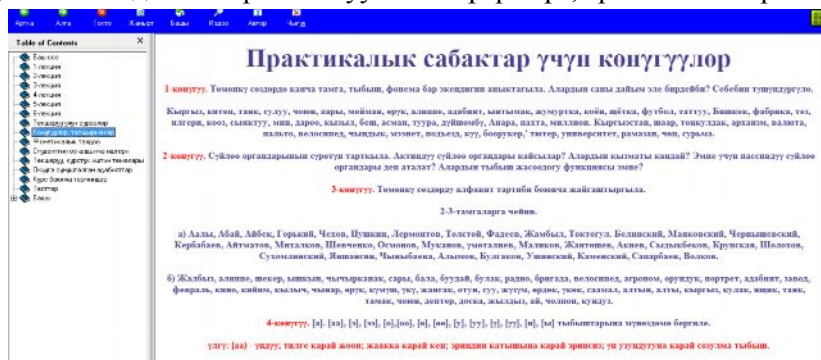
7-кадам: Көнүгүү жана тапшырмаларды аткарып машыгуу.

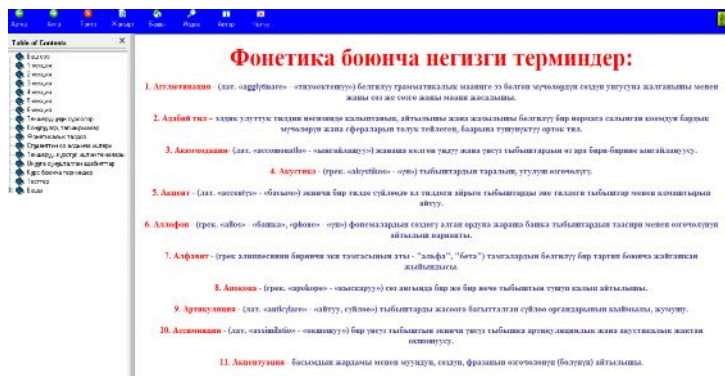
8-кадам: Фонетикалык талдоо жүргүзүүнүн тартиби, үлгүсү менен таанышып, өз алдынча талдоого машыгуу.

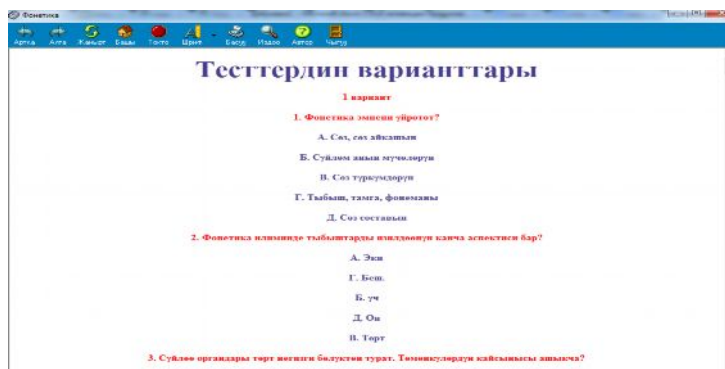
9-кадам: Билимдерди андан ары толуктоо, тереңдетүү үчүн сунушталган темаларды өз алдынча сунушталган адабияттарга таянуу менен үйрөнүп, ар кыл тапшырмаларды аткаруу.

10-кадам: Дисциплинаны өздөштүрүүдө кездешкен терминдерди окуп-үйрөнүү.

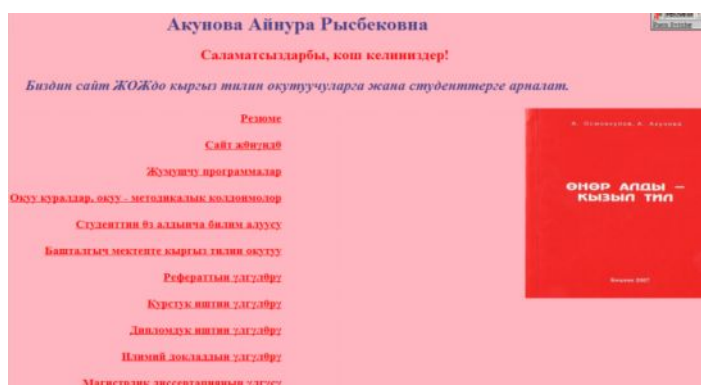

11-кадам: Билимдерди баалоо үчүн тест сынагынан өтүү.

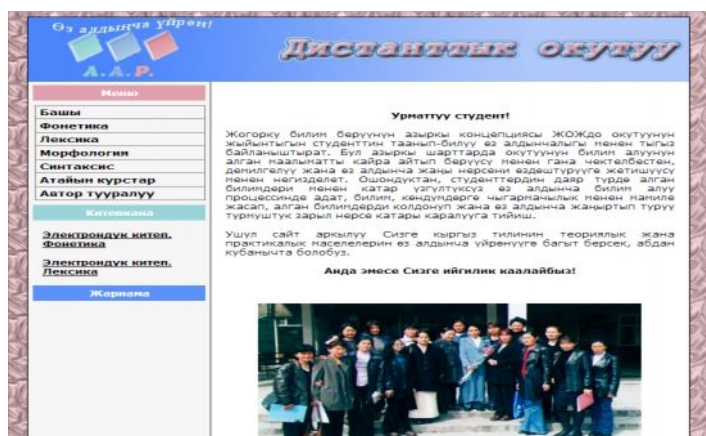
Таанып билүүнүн өзгөчө, мол булагы катары веб-сайттар 20-кылымдын аягынан тарта жашообузга сүңгүп кире баштады. Билим алуучулар өз алдынча изденүү менен билимдерин толуктап, жаңыртып, керектүү материалды дүйнө алкагы боюнча таап, окуп, өзүнө көчүрүп алууга ыңгайлуу формасы менен азыркы муундун жашоо-турмушунун ажырагыс бир бөлүгү катары каралып калды. Интернет мейкиндигинен керектүү болгон сапаттуу материалды табуу, аны өзүнүн керектөөсүнө карай жеткиликтүү, өздүк кабыл алуу өзгөчөлүгүнө ыңгайлуу формада туура табуу маселеси жаралат.

Интернет мейкиндигиндеги www.akunova25.narod.ru өздүк сайты 2007-жылы түзүлгөн. Жогорку окуу жайларынын кыргыз тилин үйрөткөн окутуучуларга жана студенттерге арналган алгачкы саамалык. Сайттын максаты – болочок башталгыч мектептин мугалимдерин даярдоодо окутулган дисциплиналардын жумушчу программаларын, окуу курал, методикалык колдонмолорун пайдалануу мүмкүнчүлүгүн кеңейтүү; «Тил илимине киришүү», «Азыркы кыргыз тили», «Башталгыч мектепте кыргыз тилин окутуу» ж.б. дисциплиналар боюнча студенттин өз алдынча иштөөсүн окуу-методикалык жактан камсыздоо. Сайтты башкаруу деңгээли өтө жөнөкөй жана жалпыга түшүнүктүү жасалганы менен колдонууга ыңгайлуу.

Жогорку билим берүүнүн азыркы концепциясы ЖОЖдо окутуунун жыйынтыгын студенттин таанып билүү өз алдынчалыгы менен тыгыз байланыштырат. Бул азыркы шарттарда окутуунун билим алуунун алган маалыматты кайра айтып берүүсү менен гана чектелбестен, демилгелүү жана өз алдынча жаңы нерсени өздөштүрүүгө жетишүүсү менен негизделет. 2008-жылдан тарта иштеп жаткан www.akunova.orgfree.com өздүк Интернет сайты студенттин «Азыркы кыргыз тили» дисциплинасы боюнча билимди өз алдынча изденип алуусун, сырттан окуу бөлүмүндөгү студенттердин окуу ишмердүүлүгүн натыйжалуу уюштуруу максатында иштелип чыккан. «Өз алдынча үйрөн!» деген девиздин алдында кыргыз тилинин фонетика, лексикология, морфология жана синтаксис бөлүмдөрү

боюнча негизги жана кошумча атайын окуу курстары түзүлүп, электрондук китептер жайгаштырылган. «Сайтка кирүү мүмкүнчүлүгү чектелбеген, түзүлүшү жөнөкөй жана компьютердик сабаттуулугу анча өнүкпөгөн студент үчүн да түшүнүктүү жана башкарууга ыңгайлуу.

Студенттердин даяр түрдө алган билимдери менен катар үзгүлтүксүз өз алдынча билим алуу процессинде адат, билим, көндүмдөргө чыгармачылык менен мамиле жасап, алган билимдерди колдонуп жана өз алдынча жаңыртып туруу турмуштук зарыл нерсе катары каралууга тийиш. 2010-жылдан баштап Интернет мейкиндигинде иштеп жаткан www.kyrgyzinfo.ru өздүк сайты студенттерге жана жалпы эле кыргыз элинин жашоо-турмушуна, каада-салтына кызыкдар адамдарга арналып түзүлгөн. Көп кырдуу маалыматтарга жык толгон бул сайттан студент жогорку окуу жайларында окулуп жаткан дисциплиналар боюнча, эмес, өз алдынча иштөөгө берилген тапшырмаларды аткарууга мүмкүнчүлүк ачып берет. Колдонуу тармагы кең жана кыргыз тилин үйрөнүүнүн ар кайсы баскычы үчүн да колдонууга жарактуулугу менен өзгөчөлөнөт. Тарбиялык, өнүктүрүүчүлүк да милдеттерди аркалайт.

Төртүнчү катардагы www.arunet.kg сайты И.Арабаев атындагы КМУнун структуралык бөлүмүнө кирген Педагогика институтунун өздүк сайты. Бул сайт институттун ишмердүүлүгүн гана чагылдырбастан, институттун окутуучу-профессордук курамдары жазган илимий макалаларды, конференциялардын материалдарын, өзү даярдап жаткан адистиктер боюнча окуган студенттерге пайдалануу үчүн заман талабына шайкеш келген электрондук китепкана, он-лайн китепканаларды түзүп бергендиги менен баалуу. Студенттин өз алдынча билимин өркүндөтүү, педагогика, методика тармагында жаңыдан иштелип чыккан эмгектер менен түздөн-түз таанышуу мүмкүнчүлүгүн түзөт. 2009-2012-жылдары Институттун окутуучулары

активдүү катышкан USAIDдин «Сапаттуу билим» долбоорунун алкагында иштелип чыккан учур талабына ылайык методикалык колдонмолор, окутуунун кошумча каражаттары мамлекеттик жана официалдуу тилде жүктөлгөн. Бул болсо болочок кесиптин ээлерин калыптандырууда зор мааниге ээ. Учурда сайт активдүү колдонулуп, улам жаңы-жаңы жаңылыктар менен толукталып жатат.

